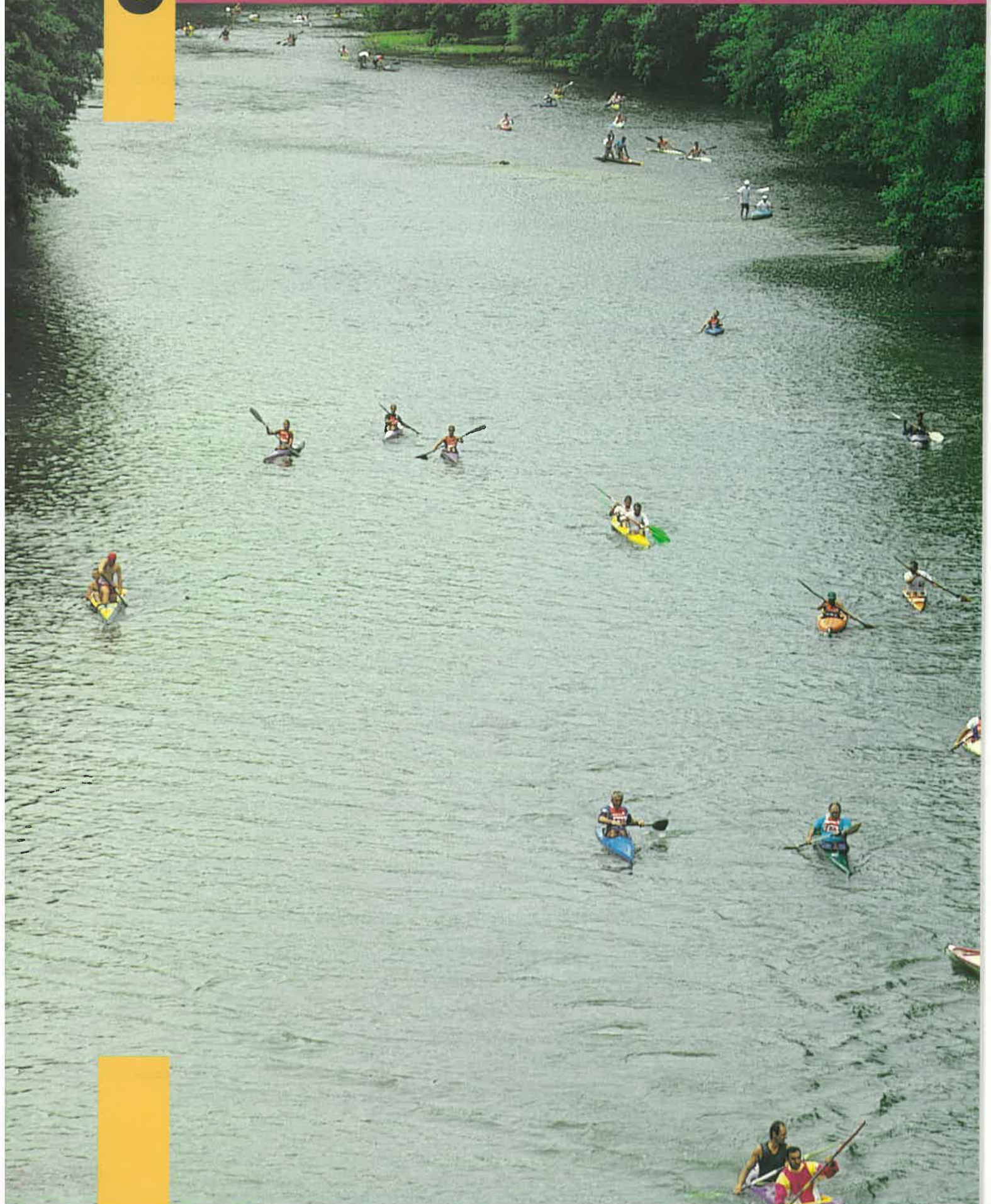

6

Ecuaciones de 1° e 2° grado

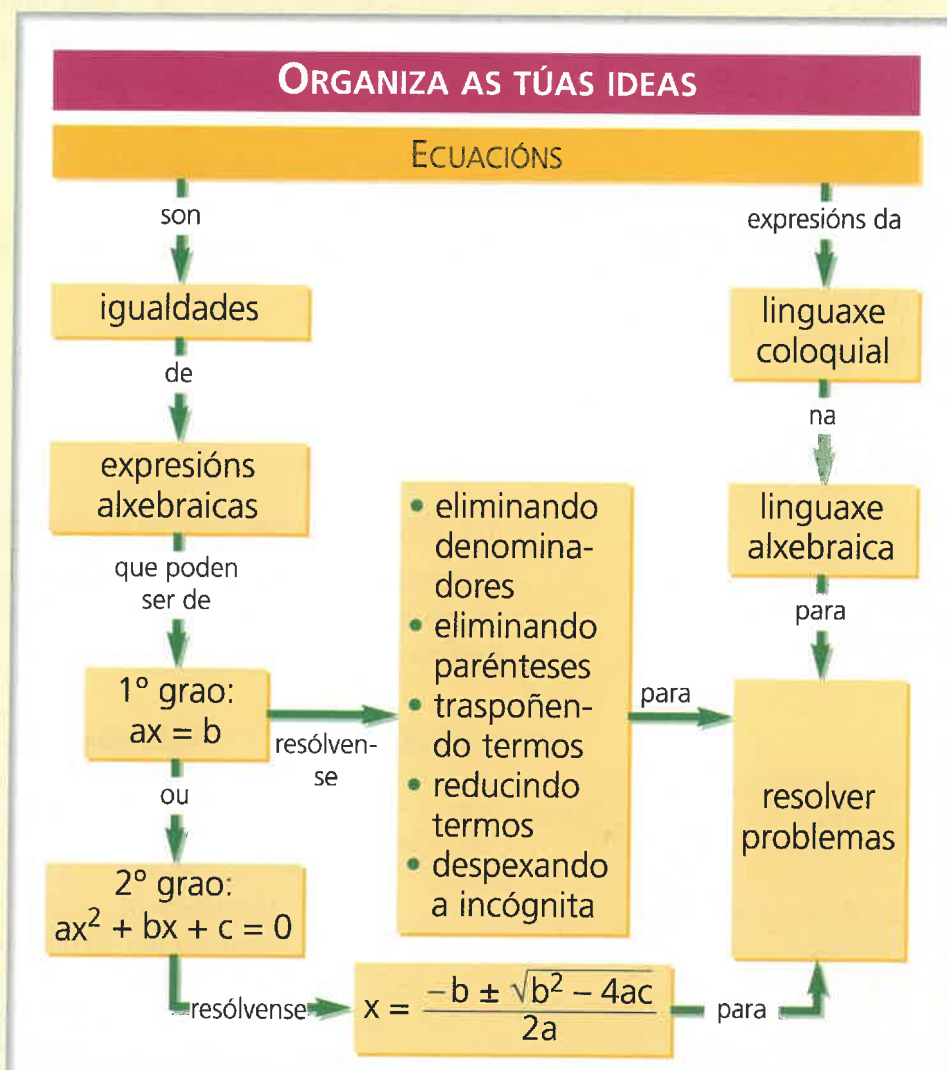

Na primeira parte do tema estúdanse as ecuacións de 1º grao cunha incógnita: a súa definición, ecuacións equivalentes, transformacións que manteñen a equivalencia, e un procedemento para resolver unha ecuación de 1º grao cunha incógnita. Posteriormente, estúdase a ecuación de 2º grao: definición, ecuacións completas e incompletas, procedemento de resolución, número de solucións, a súa descomposición factorial, a suma e o produto das súas solucións.

Finaliza o tema coa aplicación á resolución de problemas traducindo os datos e as relacións dun enunciado á lingua-xe alxebrica.

As ecuacións ocupan un lugar importante no estudo das matemáticas, porque proporcionan unha ferramenta útil e cómoda para resolver múltiples problemas que, sen elas, resólvense de maneira máis complicada.

Un exemplo deste tipo de problemas é calcular canto tardará unha moto de auga en alcanzar a outra que vai diante se as dúas manteñen velocidades constantes.

1. Ecuacións de 1º grao

Resolve mentalmente:

a) $x + 2 = 5$

b) $x - 3 = 4$

c) $4x = 12$

d) $(x - 3)(x + 5) = 0$

Ecuación de 1º grao

Unha **ecuación de 1º grao cunha incógnita** é unha expresión que se pode reducir á forma:

$$ax + b = 0, \quad a \neq 0$$

Simplificar

Nunha ecuación hai que simplificar sempre que se poida:

Exemplo

$$3x = 15$$

simplificando entre 3:

$$x = 5$$

1.1. Ecuación de 1º grao

Unha **ecuación de 1º grao cunha incógnita** é unha ecuación que só ten unha incógnita e na que o maior expoñente da variable é 1

Exemplo

Das seguintes ecuacións, cales son de 1º grao cunha incógnita e cales non? Por que?

a) $x^2 + 3x = 0$

b) $x + 2 = 5x - 1$

c) $xy + 2 = 3x + 1$

a) A ecuación $x^2 + 3x = 0$ é de 2º grao.

b) A ecuación $3x + 2 = 5x - 1$ si é unha ecuación de 1º grao.

c) A ecuación $xy + 2 = 3x + 1$ é de 2º grao con dúas incógnitas.

1.2. Ecuacións equivalentes

Dúas **ecuacións son equivalentes** cando teñen a mesma solución.

Exemplo

As ecuacións $3x - 6 = 9$ e $3x = 15$ son equivalentes porque teñen a mesma solución: $x = 5$

1.3. Transformacións que manteñen a equivalencia

Para resolver unha ecuación de 1º grao, esta transfórmase noutra equivalente traspoñendo termos mediante a regra da suma e despexando a incógnita x mediante a regra do produto.

$-2x$ pasa sumando ao 1º membro e 3 pasa restando ao 2º membro

Simplifícase dividindo entre 2

Despéxase x
O 3 pasa dividindo ao 2º membro

Exemplo	Transformación	Regra práctica
$4x + 3 = 7 - 2x$ $4x + 2x = 7 - 3$	Sumar ou restar a mesma expresión nos dous membros da ecuación.	Se un termo está sumando, pasa ao outro restando; e se está restando, pasa sumando.
$6x = 4$ $3x = 2$ $x = \frac{2}{3}$	Multiplicar ou dividir os dous membros por un número distinto de cero. Nunha ecuación, sempre que se poida, hai que simplificar.	Se un número está multiplicando ou dividindo á incógnita, este pasa ao outro membro dividindo ou multiplicando, respectivamente.

1.4. Procedemento para resolver ecuacións de 1º grao cunha incógnita

Para **resolver unha ecuación de 1º grao cunha incógnita** séguese o procedemento:

Exemplo	Procedemento
$4 + \frac{x-2}{3} - \frac{x-1}{2} = x - \frac{1}{4}$	
m.c.m. (3, 2, 4) = 12 $48 + 4(x-2) - 6(x-1) = 12x - 3$	a) Eliminar os denominadores. Búscase o m.c.m. dos denominadores e multiplícanse todos os termos por este m.c.m.; é dicir, o m.c.m. divídese por cada denominador e o resultado multiplícase polo numerador correspondente.
$48 + 4x - 8 - 6x + 6 = 12x - 3$	b) Eliminar as parénteses. Aplícase a propiedade distributiva tendo en conta a regra dos signos. Un signo menos diante de parénteses cambia todos os signos que hai dentro das parénteses.
$4x - 6x - 12x = -3 - 48 + 8 - 6$	c) Traspoñer termos. Os termos literais pásanse ao 1º membro, e os constantes, ao 2º. Se un termo está sumando, pasa ao outro membro restando; e se está restando, pasa sumando.
$-14x = -49$ $14x = 49$ $2x = 7$	d) Reducir termos semellantes. Súmanse ou réstanse os termos de cada membro. Se o 1º membro é negativo, cámbiase de signo a ecuación e, a poder ser, simplifícase.
$x = \frac{7}{2}$	e) Despejar a incógnita. O número que multiplica á incógnita pasa ao outro membro dividindo.

Se un produto de factores está igualado a cero, cada un dos factores pode valer cero.

1.5. Ecuacións reducibles a 1º grao

As **ecuacións reducibles a 1º grao** son aquelas que veñen expresadas como produto de factores de 1º grao e igualadas a cero.

Exemplo

Resolve a ecuación: $x(x+5)(3x-1) = 0$

$$x(x+5)(3x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x + 5 = 0 \Rightarrow x = -5 \\ 3x - 1 = 0 \Rightarrow 3x = 1 \Rightarrow x = 1/3 \end{cases}$$

As solucións son: $x_1 = 0$, $x_2 = -5$, $x_3 = 1/3$

APLICA A TEORÍA

1 Resolve as seguintes ecuacións:

- $4x + 12 = 6x - 8$
- $6 + 3x = 4 + 7x - 2x$
- $8x - 2x + 4 = 2x$
- $4x + 3x - 4 = 3x + 8$

2 Resolve as seguintes ecuacións:

- $3(x+2) + 2x = 5x - 2(x-4)$
- $4 - 3(2x+5) = 5 - (x-3)$
- $2(x-3) + 5(x+2) = 4(x-1) + 3$
- $5 - (2x+4) = 3 - (3x+2)$

3 Resolve mentalmente:

- $(x-2)(x+3) = 0$
- $(2x+1)(x-4)(3x+5) = 0$

4 Resolve as seguintes ecuacións:

- $\frac{x-3}{4} = \frac{x-5}{6} + \frac{x-1}{9}$
- $\frac{7-x}{2} = \frac{9}{2} + \frac{7x-5}{10}$
- $\frac{x}{3} + 3x - \frac{x-2}{4} = \frac{1}{4} + x$
- $\frac{x-1}{2} - \frac{x-2}{3} + \frac{10-3x}{5} = 0$

2. Ecuaciones de 2º grado

PENSA E CALCULA

Resuelve mentalmente se é posible:

a) $x^2 = 0$

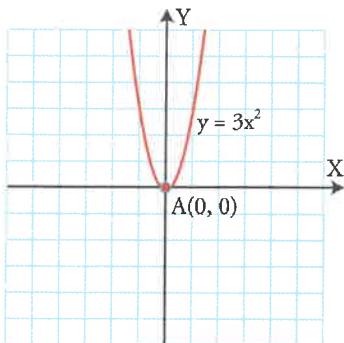
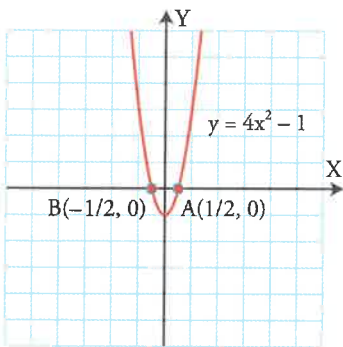
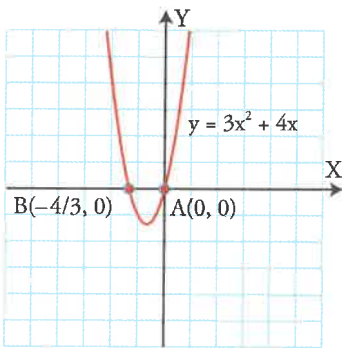
b) $x(x - 3) = 0$

c) $x^2 = 16$

d) $x^2 = -25$

Interpretación gráfica

A interpretación gráfica das solucións dunha ecuación $f(x) = 0$ son as abscisas dos puntos de corte da función $y = f(x)$ co eixe X

2.1. Ecuación de 2º grado

Unha **ecuación de 2º grado** cunha incógnita é unha expresión da forma:

$$ax^2 + bx + c = 0, \quad a \neq 0$$

Unha ecuación de 2º grado é **completa** se ten os tres termos: o de 2º grado, o de 1º grado e o independente.

Unha ecuación de 2º grado é **incompleta** se lle falta o termo de 1º grado, o termo independente ou ambos.

Exemplo

Completa	Incompletas		
$x^2 - 5x + 6 = 0$	$2x^2 - 7x = 0$	$5x^2 - 4 = 0$	$8x^2 = 0$

2.2. Resolución de $ax^2 + bx = 0$

Resólvense sacando **x** factor común. Unha solución é $x = 0$

Exemplo: resolve $3x^2 + 4x = 0$

$$x(3x + 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ 3x + 4 = 0 \Rightarrow 3x = -4 \Rightarrow x = -4/3 \end{cases}$$

As solucións son: $x_1 = 0, x_2 = -4/3$

2.3. Resolución de $ax^2 + c = 0$

Resólvense despegando x^2 e facendo a raíz cadrada.

Exemplo: resolve $4x^2 - 1 = 0$

$$4x^2 = 1 \Rightarrow x^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow x = \pm \sqrt{\frac{1}{4}} = \pm \frac{1}{2}$$

As solucións son: $x_1 = -\frac{1}{2}, x_2 = \frac{1}{2}$

2.4. Resolución de $ax^2 = 0$

A solución é $x = 0$

Exemplo: resolve $3x^2 = 0$

$$x^2 = 0 \Rightarrow x = \sqrt{0} = 0$$

As solucións son $x_1 = x_2 = 0$

2.5. Resolución da ecuación completa de 2º grao

As **solucións da ecuación de 2º grao** obtéñense aplicando a fórmula:

$$ax^2 + bx + c = 0 \Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

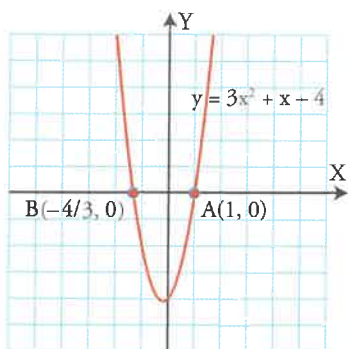
Exemplo

Resolve a ecuación $3x^2 + x - 4 = 0$

$$a = 3, b = 1, c = -4$$

$$x = \frac{-1 \pm \sqrt{1 + 48}}{6} = \frac{-1 \pm 7}{6} = \begin{cases} 1 \\ -\frac{8}{6} = -\frac{4}{3} \end{cases}$$

As solucións son $x_1 = 1, x_2 = -4/3$

Deducción da fórmula

Tómase a ecuación completa $ax^2 + bx + c = 0$

Divídense entre **a** os dous membros:

$$x^2 + \frac{b}{a}x + \frac{c}{a} = 0 \Rightarrow x^2 + \frac{b}{a}x = -\frac{c}{a}$$

Complétase o primeiro membro para que sexa un cadrado perfecto:

$$x^2 + \frac{b}{a}x + \frac{b^2}{4a^2} = -\frac{c}{a} + \frac{b^2}{4a^2} \Rightarrow \left(x + \frac{b}{2a}\right)^2 = \frac{b^2 - 4ac}{4a^2}$$

Faise a raíz cadrada nos dous membros e despéxase **x**:

$$x + \frac{b}{2a} = \frac{\pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \Rightarrow x = -\frac{b}{2a} \pm \frac{\sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

APLICA A TEORÍA

Resolve mentalmente as seguintes ecuacións:

5 $x^2 = 25$

6 $x^2 = 0$

7 $x^2 = 49$

8 $5x^2 = 0$

9 $x^2 - 1 = 0$

Resolve as seguintes ecuacións:

10 $x^2 - 6x = 0$

11 $x^2 - 16 = 0$

12 $7x^2 = 0$

13 $x^2 - 5x + 6 = 0$

14 $x^2 + 5x = 0$

15 $x^2 - 25 = 0$

16 $x^2 - 9x = 0$

17 $x^2 = 81$

18 $x^2 - 9 = 0$

19 $x^2 - 4x + 4 = 0$

20 $x^2 + 8x = 0$

21 $4x^2 - 81 = 0$

22 $2x^2 - 3x - 20 = 0$

23 $4x^2 - 3x = 0$

24 $x^2 = 4$

25 $8x^2 - 2x - 3 = 0$

26 $x(x - 3) = 10$

27 $(x + 2)(x + 3) = 6$

28 $(2x - 3)^2 = 8x$

29 $2x(x - 3) = 3x(x - 1)$

30 $\frac{3x}{2} - \frac{x^2 + x}{2} = \frac{3}{8}$

31 $\frac{9x - 4}{10} - x + \frac{x^2 + 2}{30} = 1$

3. Número de solucións. Factorización

PENSA E CALCULA

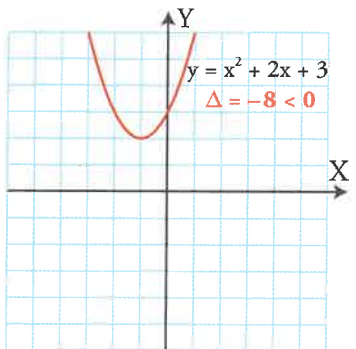
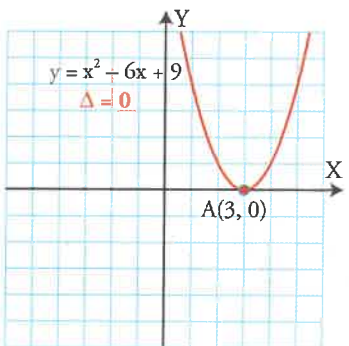
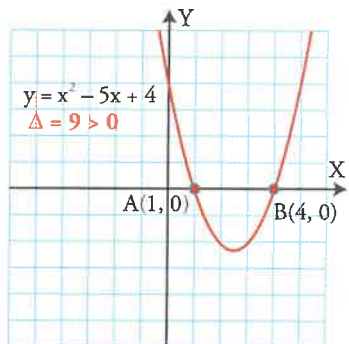
Calcula mentalmente as seguintes raíces cadradas e dá todas as solucións reais:

a) $\sqrt{5^2 - 4 \cdot 6}$

b) $\sqrt{6^2 - 4 \cdot 9}$

c) $\sqrt{2^2 - 4 \cdot 2}$

Δ é a letra grega **delta** maiúscula.

Resolución

$$x = \frac{-8 \pm \sqrt{64 + 80}}{8} =$$

$$= \frac{-8 \pm 12}{8} = \begin{cases} \frac{4}{8} = \frac{1}{2} \\ -\frac{20}{8} = -\frac{5}{2} \end{cases}$$

3.1. Número de solucións

Chámase **discriminante** da ecuación de 2º grao, que se representa por Δ , ao valor:

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

O número de solucións dunha ecuación de 2º grao depende do signo do discriminante.

a) Se $\Delta > 0$, a ecuación ten dúas raíces reais e distintas. A gráfica corta o eixe **X** en dous puntos.

Exemplo

$$x^2 - 5x + 4 = 0 \Rightarrow \Delta = 25 - 16 = 9 > 0$$

A ecuación ten dúas solucións reais.

b) Se $\Delta = 0$, a ecuación ten unha solución e dise que é dobre. A gráfica corta o eixe **X** nun só punto, é dicir, é tanxente ao eixe **X**

Exemplo

$$x^2 - 6x + 9 = 0 \Rightarrow \Delta = 36 - 36 = 0$$

A ecuación ten unha solución dobre.

c) Se $\Delta < 0$, a ecuación no ten solucións reais. A gráfica non corta o eixe **X**

Exemplo

$$x^2 + 2x + 3 = 0 \Rightarrow \Delta = 4 - 12 = -8 < 0$$

A ecuación non ten solucións reais.

3.2. Descomposición factorial

Un trinomio de 2º grao $ax^2 + bx + c$ coas solucións x_1 e x_2 descomponse factorialmente da seguinte forma:

$$ax^2 + bx + c = a(x - x_1)(x - x_2)$$

Exemplo

Efectúa a descomposición factorial de $4x^2 + 8x - 5$

$$4x^2 + 8x - 5 = 0 \text{ ten as solucións } x_1 = -\frac{5}{2}, x_2 = \frac{1}{2}$$

$$\text{Logo: } 4x^2 + 8x - 5 = 4\left(x + \frac{5}{2}\right)\left(x - \frac{1}{2}\right)$$

$$\begin{array}{r} x - 5 \\ x + 3 \\ \hline x^2 - 5x \\ 3x - 15 \\ \hline x^2 - 2x - 15 \end{array}$$

Unha boa relación

Dividindo en

$$ax^2 + bx + c = 0$$

por a , obtemos:

$$x^2 + \frac{b}{a}x + \frac{c}{a} = 0$$

que se expresa:

$$x^2 - Sx + P = 0$$

Exemplo

Busca unha ecuación de 2º grao cuxas solucións sexan 2 e 3

$$S = 2 + 3 = 5$$

$$P = 2 \cdot 3 = 6$$

$$x^2 - 5x + 6 = 0$$

3.3. Cálculo dunha ecuación coñecendo as súas solucións

Para resolver unha ecuación de 2º grao coñecendo as solucións x_1 e x_2 basta con multiplicar os binomios:

$$(x - x_1)(x - x_2) = 0$$

Exemplo

Escrebe unha ecuación de 2º grao que teña como solucións 5 e -3

$$(x - 5)(x + 3) = 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 15 = 0$$

3.4. Suma e produto das solucións

As solucións x_1 e x_2 da ecuación $ax^2 + bx + c = 0$ cumpren as seguintes relacións:

$$a) S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$$

$$b) P = x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}$$

Exemplo

Efectúa a suma e o produto das raíces da seguinte ecuación, sen resolver esta:

$$3x^2 + 2x - 5 = 0 \Rightarrow a = 3, b = 2, c = -5$$

$$S = -\frac{b}{a} \Rightarrow S = -\frac{2}{3}$$

$$P = \frac{c}{a} \Rightarrow P = -\frac{5}{3}$$

APLICA A TEORÍA

Sen resolvelas e sen calcular o discriminante, calcula mentalmente cantas solucións teñen as ecuacións:

32 $5x^2 - 12x = 0$

33 $x^2 + 25 = 0$

34 $2x^2 = 0$

35 $x^2 - 81 = 0$

Sen resolver as seguintes ecuacións, determina cantas solucións teñen:

36 $x^2 - 6x + 7 = 0$

37 $x^2 - 8x + 16 = 0$

38 $2x^2 - 3x + 5 = 0$

39 $3x^2 - 9x - 3 = 0$

Efectúa mentalmente a descomposición factorial dos seguintes polinomios:

40 $x^2 + 4x + 4$

41 $x^2 - 6x + 9$

42 $x^2 - 25$

43 $4x^2 + 4x + 1$

Realiza a descomposición factorial dos seguintes polinomios:

44 $2x^2 + 9x - 5$

45 $8x^2 + 14x - 15$

46 $x^2 - 16$

47 $5x^2 + 3x$

Enuncia, en cada caso, unha ecuación de 2º grao cuxas solucións son:

48 $x_1 = 5, x_2 = -7$

49 $x_1 = 2/5, x_2 = -3$

50 $x_1 = -4, x_2 = -2/3$

51 $x_1 = 3/5, x_2 = -1/2$

Calcula a suma e o produto das solucións das seguintes ecuacións, sen resolver estas:

52 $5x^2 - 15x + 9 = 0$

53 $x^2 - 6x + 12 = 0$

54 $2x^2 - 5 = 0$

55 $3x^2 - 14x = 0$

4. Problemas de ecuacións

Calcula mentalmente:

- a) O lado dun cadrado cuxa área é 16 m^2
- b) Tres números enteiros consecutivos cuxa suma sexa 12

4.1. Procedemento de resolución de problemas

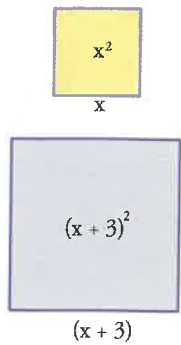
Para resolver un problema debemos ler o enunciado tantas veces como sexa necesario, ata que se entenda cales son a **incógnita**, os **datos**, as **relacións** e as **preguntas**.

Nos problemas xeométricos débese facer sempre un debuxo, e nos numéricos, un esquema.

Este procedemento pódese dividir nos seguintes pasos:

- a) **Repara:** escríbense a incógnita, os datos e as preguntas.
- b) **Mans á obra:** enúnciase a relación, transfórmase nunha ecuación e resólvese.
- c) **Solución e comprobación:** escríbense as respostas ás preguntas que propón o problema, e compróbase que cumpren as relacións dadas.

Problemas	Convén recordar																
Numéricos	Intenta asociar a incógnita co número menor. Un número par é $2x$. Un número impar é $2x + 1$ O 15% de x é $0,15x$																
Xeométricos	Fai sempre o debuxo.																
Idades	Fai unha táboa: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Hoje</th> <th>Dentro de 10 anos</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fillo</td> <td>x</td> <td>$x + 10$</td> </tr> <tr> <td>Nai</td> <td>$x + 30$</td> <td>$x + 40$</td> </tr> </tbody> </table>		Hoje	Dentro de 10 anos	Fillo	x	$x + 10$	Nai	$x + 30$	$x + 40$							
	Hoje	Dentro de 10 anos															
Fillo	x	$x + 10$															
Nai	$x + 30$	$x + 40$															
Mesturas	Fai unha táboa: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Substancia A</th> <th>Substancia B</th> <th>Mestura</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prezo (€/kg)</td> <td>5</td> <td>3,5</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>Masa (kg)</td> <td>x</td> <td>$100 - x$</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Diñeiro (€)</td> <td colspan="3">$5x + 3,5(100 - x) = 4,5 \cdot 100$</td> </tr> </tbody> </table>		Substancia A	Substancia B	Mestura	Prezo (€/kg)	5	3,5	4,5	Masa (kg)	x	$100 - x$	100	Diñeiro (€)	$5x + 3,5(100 - x) = 4,5 \cdot 100$		
	Substancia A	Substancia B	Mestura														
Prezo (€/kg)	5	3,5	4,5														
Masa (kg)	x	$100 - x$	100														
Diñeiro (€)	$5x + 3,5(100 - x) = 4,5 \cdot 100$																
Reloxos	A velocidade da agulla dos minutos é 12 veces maior que a velocidade da agulla horaria, é dicir, mentres a agulla horaria dá unha volta, a agulla dos minutos dá 12																
Móbiles	Fai sempre un gráfico: $\text{Espazo} = \text{velocidade} \cdot \text{tempo}; (e = vt)$																
Ecuacións de 2º grao	Comproba as solucións. Rexeita as solucións da ecuación, que non o sexan do problema.																

Exemplo

O lado dun cadrado mide 3 m máis que o lado doutro cadrado. Se a suma das dúas áreas é 89 m^2 , calcula as dimensións dos cadrados.

a) Repara: incógnita, datos e preguntas

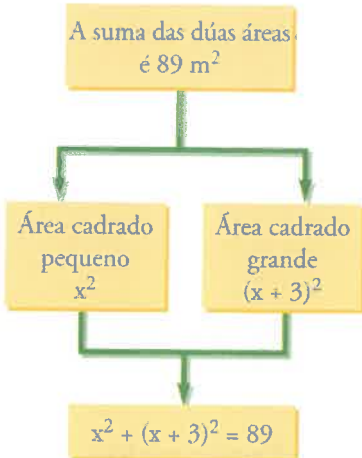
Lonxitude do lado do cadrado pequeno: x
Lonxitude do lado do cadrado grande: $x + 3$

b) Mans á obra

$$\begin{aligned} x^2 + (x + 3)^2 &= 89 \\ x^2 + x^2 + 6x + 9 &= 89 \\ 2x^2 + 6x - 80 &= 0 \\ x^2 + 3x - 40 &= 0 \\ x &= \frac{-3 \pm \sqrt{9 + 160}}{2} = \frac{-3 \pm 13}{2} = \begin{cases} 5 \\ -8 \end{cases} \end{aligned}$$

c) Solución e comprobación

A solución $x = -8$ non é posible.
Lado do cadrado pequeno = $5 \text{ m} \Rightarrow \text{área} = 5^2 = 25 \text{ m}^2$
Lado do cadrado grande = $5 + 3 = 8 \text{ m} \Rightarrow \text{área} = 8^2 = 64 \text{ m}^2$
Comprobamos que entre os dous suman 89 m^2
 $25 + 64 = 89 \text{ m}^2$

APLICA A TEORÍA

- 56 A suma de dous números é 36, e un é o dobre do outro. Calcula os devanditos números.
- 57 A base dun rectángulo mide 8 cm máis que a altura. Se o seu perímetro mide 64 cm, calcula as dimensións do rectángulo.
- 58 Mestúrase café de $4,8 \text{ €/kg}$ con café de $7,2 \text{ €/kg}$. Se se desexa obter 60 kg de mestura a $6,5 \text{ €/kg}$, cantos quilos de cada clase se deben mesturar?
- 59 Unha nai ten 26 anos máis que o seu fillo, e dentro de 10 anos a idade da nai será o dobre da do fillo. Cantos anos teñen na actualidade?
- 60 Unha moto sae dunha cidade A cara a outra B cunha velocidade de 70 km/h . Tres horas máis tarde, un coche sae da mesma cidade e no mesmo sentido cunha velocidade de 100 km/h . Canto tempo tardará o coche en alcanzar a moto?
- 61 Encontra dous números cuxa diferenza sexa 5 e a suma dos seus cadrados sexa 73
- 62 A suma dos cadrados de dous números consecutivos é 181. Encontra os devanditos números.
- 63 Calcula as dimensións dun terreo rectangular sabendo que ten 3 dam de longo máis ca de ancho e a súa superficie é de 40 dam^2

1. Ecuacións de 1º grao

Resolve mentalmente as seguintes ecuacións:

64 $x + 2 = 9$

65 $x - 2 = 3$

66 $3x = 15$

67 $\frac{x}{3} = 7$

68 $4x = 3$

69 $x - 5 = 0$

70 $5x + 7 = 0$

71 $(x - 4)(x + 5) = 0$

72 $(3x + 2)(5x - 6)(x + 5) = 0$

Resolve as seguintes ecuacións:

73 $7x + 2 = 4x - 10$

74 $5 + 3x - 2x = 7 + 4x - x$

75 $6x - 3x + 5 = 2x + 1$

76 $6 - 4x + 2x - 6 = 2x + 5$

77 $4(x + 5) + 3x = 4x - 3(x - 4)$

78 $9 - 2(3x + 4) = 5 - 3(x - 4)$

79 $12 - (7x + 5) = 4 - (5x + 2)$

80 $5(x - 2) + 3(x + 2) = 6(x - 1)$

81 $\frac{6x - 1}{2} = \frac{x - 1}{3} + \frac{4x + 3}{2}$

82 $\frac{4 - x}{5} = 2 - \frac{3x - 2}{10}$

83 $\frac{3x}{2} - 2(x - 3) - \frac{x - 2}{4} = 5 + x$

84 $\frac{x - 5}{2} - \frac{2x - 3}{3} + \frac{10 - x}{12} = 0$

2. Ecuacións de 2º grao

Resolve mentalmente as seguintes ecuacións:

85 $x^2 = 81$

86 $2x^2 = 0$

87 $x^2 = 36$

88 $7x^2 = 0$

89 $x^2 - 64 = 0$

Resolve as seguintes ecuacións:

90 $x^2 - 12x = 0$

91 $(x - 2)^2 - 16 = 0$

92 $x^2 - 6x - 7 = 0$

93 $(x + 1)^2 = 4x$

94 $x^2 + x - 6 = 0$

95 $x^2 - 25 = 0$

96 $x(x - 4) = 2x(x - 3)$

97 $3(x - 2)^2 - 27 = 0$

98 $4x^2 - 9 = 0$

99 $6x^2 - 7x - 3 = 0$

100 $\frac{5x^2}{3} = 3\left(\frac{x^2}{2} - \frac{x}{4}\right)$

101 $5x^2 - 4x = 2x^2$

102 $4x^2 - 51x + 36 = 0$

103 $\frac{x^2 - 4x}{6} - \frac{1}{3} = \frac{5x - 3x^2}{12} + \frac{1}{6}$

3. Número de solucións. Factorización

Sen resolver as seguintes ecuacións, determina cantas solucións teñen:

104 $x^2 + x - 12 = 0$

105 $x^2 - 4x + 13 = 0$

106 $9x^2 - 12x + 4 = 0$

107 $4x^2 - 12x + 13 = 0$

Efectúa a descomposición factorial dos seguintes polinomios:

108 $4x^2 - 3x$

109 $x^2 - 144$

110 $9x^2 + 12x + 4$

111 $20x^2 - 7x - 6$

Encontra, en cada caso, unha ecuación de 2º grao cuxas solucións son:

112 $x_1 = 4, x_2 = -5$

113 $x_1 = 3/4, x_2 = -2$

114 $x_1 = -3, x_2 = -1/3$

115 $x_1 = 2/5, x_2 = -3/2$

Exercicios e problemas

Calcula a suma e o produto das solucións das seguintes ecuacións, sen resolver estas:

116 $x^2 - 8x + 3 = 0$

117 $x^2 - 7x + 2 = 0$

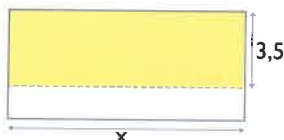
118 $6x^2 + x - 2 = 0$

119 $5x^2 - 16x + 3 = 0$

4. Problemas de ecuacións

120 Calcula tres números enteiros consecutivos tales que a suma dos tres sexa igual ao dobre do segundo.

121 Se diminuímos a altura dun rectángulo en 3,5 cm, a área diminúe en 21 cm². Calcula a base do rectángulo.

122 Hai sete anos, a idade dun pai era cinco veces a do fillo. Se actualmente é só o triplo, que idade ten cada un?

123 Mestúrase azucre de 1,125 €/kg con azucre de 1,4 €/kg e obtéñense 200 kg de mestura a 1,29 €/kg. Cantos quilos de cada clase se mesturaron?

124 Que ángulo forman as agullas dun reloxo ás tres e media?

125 Un vehículo sae de A con dirección a B e leva unha velocidade constante de 80 km/h. No mesmo instante, outro vehículo sae de B cara a A cunha velocidade de 60 km/h. Se a distancia entre A e B é de 280 km, a que distancia de A se cruzan os dous vehículos?

126 Calcula dous números naturais consecutivos tales que o seu produto sexa 132

127 Un triángulo rectángulo ten unha área de 44 m². Calcula a lonxitude dos catetos se un deles mide 3 m máis ca o outro.

Para ampliar

Resolve as seguintes ecuacións:

128 $4x + 2 = 3x + 8 - x$

129 $2x + x - 12 + 7x = 9x - 10$

130 $2x - 15 + x = 2x - 8$

131 $5x + 9 + 3x = 2x + 5 + 7x$

132 $3(x - 7) + 1 = 2x - 25$

133 $3(x - 2) = 4(x - 1) - 5$

134 $2(x - 2) - 3x = 2(x + 4) - 5x$

135 $2 - (x + 2) = 2 - (3 - x)$

136 $8(2x + 1) = 7 + 3(5x + 1)$

137 $x - 3 - 2(2x - 6) = 2(x + 5)$

138 $3x - (1 - 2x) - 2x = 4 - x - (5x - 6)$

139 $4(3x - 1) - 3(x - 2) = 2(4x - 2)$

140 $\frac{5x + 4}{3} = 13$

141 $\frac{5x + 9}{3} = \frac{7x + 6}{6}$

142 $\frac{x + 3}{2} - 1 = \frac{2x - 1}{5}$

143 $\frac{x}{3} - \frac{5x - 2}{2} = x - \frac{2 - 5x}{6}$

144 $\frac{5x - 1}{2} - \frac{4x + 1}{3} = \frac{x - 1}{2} + 4$

145 $\frac{2 - x}{5} = 2 - \frac{x - 1}{2}$

146 $\frac{3x - 2}{5} - 2(5x - 4) - \frac{x + 2}{4} = \frac{x + 3}{2} - \frac{7}{6}$

147 $\frac{3x}{4} - \frac{2x - 3}{3} + \frac{7x + 4}{2} = \frac{x}{3} - 5x$

148 $\frac{x + 2}{2} - \frac{1 - 2x}{7} = \frac{11 - x}{14} - 3x + 2$

149 $\frac{x - 3}{4} - \frac{x - 2}{5} = x + \frac{1 - x}{3} - \frac{8}{9}$

Exercícios e problemas

$$150 \quad \frac{4x-1}{12} - \frac{x+2}{8} = \frac{5x}{8} - \frac{12x+1}{36}$$

$$151 \quad 3(x-1) - \frac{2x-3}{4} + \frac{11}{6} = \frac{7x-1}{3} + \frac{1}{12}$$

$$152 \quad \frac{x+1}{3} - \frac{1-2x}{4} = \frac{20-x}{12} + \frac{3x-5}{4}$$

$$153 \quad \frac{5x-7}{6} - x = \frac{2x-3}{4} + \frac{x}{2}$$

$$154 \quad \frac{x+1}{3} - \frac{3x+1}{6} = \frac{1}{6} - \frac{x+1}{9}$$

$$155 \quad x - \frac{1}{3} - \frac{2x-1}{5} = \frac{2x-1}{3}$$

$$156 \quad \frac{4x+1}{3} - \frac{x+2}{6} = \frac{2x-1}{5} + \frac{5}{2}$$

$$157 \quad \frac{x-2}{4} + \frac{11}{6} = \frac{x+1}{6} + \frac{x}{2}$$

$$158 \quad \frac{5-x}{2} - 18 = 4(1-x) - \frac{x+1}{3}$$

$$159 \quad \frac{x+3}{3} - \frac{x-2}{4} = \frac{7}{8} - \frac{x-3}{2}$$

$$160 \quad \frac{2x-1}{8} - \frac{x-4}{6} = \frac{17}{8} - \frac{x+2}{2}$$

$$161 \quad \frac{x-2}{6} = \frac{x+3}{4} - \frac{x+1}{2} - \frac{1}{3}$$

$$162 \quad 5x^2 = 0$$

$$163 \quad x^2 - 81 = 0$$

$$164 \quad x^2 + 2x - 15 = 0$$

$$165 \quad x^2 - 144 = 0$$

$$166 \quad 2x^2 - 5x - 3 = 0$$

$$167 \quad x^2 - 4x = 0$$

$$168 \quad x^2 - 4x - 12 = 0$$

$$169 \quad 4x^2 - 25 = 0$$

$$170 \quad 2x^2 + x - 6 = 0$$

$$171 \quad 5x^2 - 7x + 2 = 0$$

$$172 \quad x^2 - 169 = 0$$

$$173 \quad 3x^2 - 11x + 6 = 0$$

$$174 \quad 5x^2 - 9x = 0$$

$$175 \quad x^2 = 4x$$

$$176 \quad 25x^2 - 25x + 4 = 0$$

$$177 \quad 4x^2 - 81 = 0$$

$$178 \quad 6x^2 + 11x - 2 = 0$$

$$179 \quad 4x^2 + 9x = 0$$

$$180 \quad 4x^2 - 7x + 3 = 0$$

$$181 \quad 9x^2 - 1 = 0$$

$$182 \quad 4x^2 - 8x + 3 = 0$$

$$183 \quad 5x^2 + x = 0$$

$$184 \quad x^2 - 9x + 20 = 0$$

$$185 \quad 4x^2 + 3x - 10 = 0$$

$$186 \quad 25x^2 - 1 = 0$$

$$187 \quad 9x^2 - 18x - 7 = 0$$

$$188 \quad 5x^2 + 8x - 4 = 0$$

$$189 \quad x + 4x^2 = 0$$

$$190 \quad 4x^2 - 17x + 15 = 0$$

$$191 \quad 7x^2 - 5x - 2 = 0$$

$$192 \quad (3x-1)^2 = 0$$

$$193 \quad x(x-3) = 0$$

$$194 \quad (x-1)(2x-3) = 0$$

$$195 \quad (x+2)(x-2) = 2(x+3) + 5$$

$$196 \quad 2x(x+1) - (6+x) = (x+3)(x-2)$$

$$197 \quad x^2 + \frac{3x}{5} - \frac{26}{5} = 0$$

$$198 \quad x^2 - \frac{3x}{4} - \frac{5}{8} = 0$$

$$199 \quad x^2 - \frac{2x}{3} = \frac{8}{3}$$

$$200 \quad x^2 - \frac{10x}{3} - \frac{8}{3} = 0$$

$$201 \quad x^2 - 2x - \frac{3}{2} = \frac{x}{2}$$

$$202 \quad 6x^2 + 5 = 5x^2 + 8x - 10$$

$$203 \quad 10x^2 - 23x = 4x^2 - 7$$

$$204 \quad (x-7)^2 - 81 = 0$$

$$205 \quad 11x^2 - 6x - 3 = 2x^2 - 4$$

$$206 \quad \frac{2x^2}{3} - \frac{x+3}{2} = 3$$

Exercicios e problemas

$$207 \quad \frac{x^2}{6} + \frac{x}{3} = \frac{x^2}{4} + \frac{1}{3}$$

$$208 \quad \frac{x^2 + 2}{5} - \frac{x^2 + x}{2} = \frac{3x + 1}{10}$$

$$209 \quad \frac{7x - 2}{3} = \frac{2(x^2 - x)}{6} + \frac{15x}{9}$$

$$210 \quad \frac{x^2 - 4x + 1}{2} = \frac{2x^2 - 4x - 3}{5}$$

Problemas

211 Plantouse $\frac{1}{5}$ da superficie dunha horta con cebolas; $\frac{1}{15}$ con patacas; $\frac{2}{3}$ con feixóns e o resto, que son 240 m^2 , con tomates. Que superficie ten a horta?

212 Natalia e Roberto teñen, respectivamente, 8 e 2 anos. Ao cabo de cantos anos a idade de Natalia será o dobre da de Roberto?

213 Que ángulo forman as agullas do reloxo ás tres e cuarto?

214 Os lados dun rectángulo miden 5 m e 3 m. Ao aumentar os lados nunha mesma cantidade, a área aumenta en 48 m^2 . Canto se ampliou cada lado?

215 Dúas cidades A e B están a 300 km de distancia. Ás dez da mañá un coche sae de A cara a B cunha velocidade de 80 km/h. Dúas horas máis tarde, outro coche sae de B cara a A cunha velocidade de 120 km/h. A que hora se atopan e a que distancia de A?

216 A idade de Rubén é a quinta parte da idade de seu pai. Dentro de 3 anos, a idade de Rubén será a cuarta parte da idade de seu pai. Que idade ten cada un actualmente?

217 Calcula un número tal que, se lle quitamos a súa quinta parte, o resultado sexa 60

218 O cristal rectangular dunha porta mide 120 cm máis de alto que de ancho e a súa superficie mide $10\,800 \text{ cm}^2$. Calcula canto miden os lados do cristal.

219 O produto de dous números enteiros consecutivos é igual ao cuádruplo do menor menos 2 unidades. Encontra os ditos números.

220 Ana ten 12 anos, o seu irmán Paulo ten 14 anos e o seu pai 42. Cantos anos deben pasar para que a suma das idades de Ana e Paulo sexa igual á de seu pai?

221 Calcula a área dun círculo sabendo que se aumentamos o radio en 6 cm, a área faise nove veces máis grande.

222 Mestúranse 1 800 kg de fariña de 0,42 €/kg con 3 500 kg de fariña de 0,54 €/kg. Que prezo ten o quilo da mestura?

223 Sonia mercou un libro e un disco que tiñan o mesmo prezo, pero que rebaixaron un 15% e un 10%, respectivamente, cando foi pagar. Se aforrou 9 €, canto custaba cada produto?

224 Busca o lado dun cadrado tal que, ao aumentalo en 5 unidades, a área aumente en 395 unidades cadradas.

225 Calcula dous números enteiros tales que a súa diferenza sexa 2 e a suma dos seus cadrados sexa 884.

226 A que hora coinciden, por primeira vez, as agullas do reloxo despois das 12 horas?

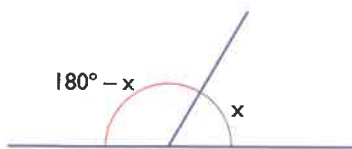

Exercicios e problemas

227 Rute ten 17 anos e a súa nai ten 47. Canto ha transcorrer para que a idade da filla sexa a metade da da nai?

228 Dun taboleiro de $2\,400\text{ cm}^2$ córtanse dúas pezas cadradas, unha delas con 5 cm máis de lado que a outra. Se as tiras de madeira que sobran miden $1\,283\text{ cm}^2$, canto miden os lados das pezas cadradas cortadas?

229 Busca un ángulo que sexa igual a un terzo do seu ángulo suplementario.

230 Desexamos obter 8 000 kg de penso mesturando millo a un prezo de 0,5 €/kg con cebada a un prezo de 0,3 €/kg. Se desexamos que o prezo da mestura sexa de 0,45 €/kg, cantos quilos de millo e de cebada necesitamos?

231 Andrés sae a camiñar desde a súa casa a unha velocidade de 6 km/h. Unha hora máis tarde, a súa irmá Virxinia sae a buscalo en bicicleta a unha velocidade de 26 km/h. Canto tardará en alcanzalo?

232 Desexamos mesturar 50 kg de azucre branco de 1,24 €/kg con azucre moreno de 1,48 €/kg. Cantos quilos de azucre moreno se necesitan para que a mestura saia a 1,32 €/kg?

Para profundar

233 Elvira merca uns zapatos, unha camisa e unha chaqueta. Se a camisa custa a metade que a chaqueta e esta a metade que os zapatos, e pagou 126 €, canto custa cada cousa?

234 Os lados dun rectángulo miden 7 cm e 9 cm. Se ampliamos os lados nunha mesma cantidade, a nova área é de 143 cm^2 . Canto se ampliou cada lado?

235 A que hora forman as agullas do reloxo un ángulo de 120° por primeira vez despois das 12?

236 Calcula un número tal que multiplicado pola súa metade sexa igual á súa cuarta parte máis 9

237 Encontra un número cuxa metade máis a súa cuarta parte sexa igual a 39

238 Busca un número cuxa metade, máis a terceira parte, máis unha unidade, sexa igual ao número.

239 As diagonais dun rombo miden 18 cm e 12 cm. Que lonxitude se debe engadir ás diagonais para que a área do rombo se duplique?

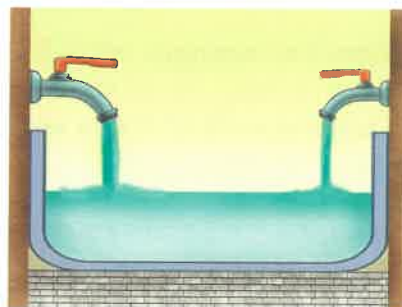
240 Atopa o valor de k na seguinte ecuación de maneira que a súa solución sexa 2:

$$kx - 3 = 3x - 1$$

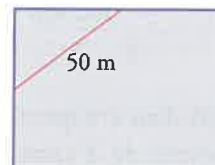
241 Unha solución da ecuación $10x^2 - 11x - 6 = 0$ é $3/2$. Calcula a outra solución sen resolver a ecuación.

242 Na ecuación $8x^2 - 18x + k = 0$, atopa o valor de k de maneira que unha solución sexa o dobre da outra.

243 Unha billa enche un depósito en 3 horas e outro faino en 6 horas. Canto tardarán en encher o depósito as dúas billas a un tempo?

244 Nun rectángulo, o segmento que une os puntos medios de dous lados consecutivos mide 50 m. Se a razón dos lados é $4/3$, calcula a área do rectángulo.

245 Xulio inviste 14 000 € en accións de dúas empresas. Nunha gaña o 15% e noutra perde un 3,5%. Se ao vendelas obtén 14 620 €, canto investiu en cada empresa?

Aplica as túas competencias

Cinemática

Se un móbil parte cunha velocidade de 60 m/s e cunha aceleración de 3 m/s^2 , en canto tempo percorrerá 1 800 m?

$$e = \frac{1}{2} at^2 + v_0 t \Rightarrow \frac{1}{2} 3t^2 + 60t = 1\,800 \Rightarrow 3t^2 + 120t - 3\,600 = 0$$

$$t^2 + 40t - 1\,200 = 0$$

$$t = \frac{-40 \pm \sqrt{1\,600 + 4\,800}}{2} = \frac{-40 \pm 80}{2} = \begin{cases} 20 \\ -60 \end{cases}$$

A solución é $t = 20 \text{ s}$. A solución negativa non ten sentido.

246 En canto tempo percorrerá un móbil 4 200 m, se parte cunha velocidade de 15 m/s e cunha aceleración de $4,5 \text{ m/s}^2$?

247 Déixase caer unha pelota desde 30 m. Se a aceleración é de $9,8 \text{ m/s}^2$, canto tempo tardará a pelota en chegar ao chan? A fórmula que debes aplicar é:

$$e = \frac{1}{2} gt^2$$

Comproba o que sabes

1 Explica como se factoriza un trinomio de segundo grao e pon un exemplo.

2 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $2(3x - 5) - 4(x - 2) = 2 - (x - 1)$

b) $\frac{7-x}{5} = \frac{7}{2} - (x+2) - \frac{7x-5}{10}$

3 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $x^2 + 4x - 12 = 0$

b) $\frac{x^2 + 5x}{5} = \frac{4 + 10x}{10} + \frac{7x}{15}$

4 Xustifica o número de solucións que teñen as seguintes ecuacións, sen resolvelas:

a) $x^2 - 5x + 7 = 0$

b) $3x^2 - 12x + 8 = 0$

c) $x^2 - 4x = 0$

d) $9x^2 + 24x + 16 = 0$

5 Escribe unha ecuación de segundo grao que teña como solucións: $x_1 = 3/2$, $x_2 = -5$

6 Encontra un número tal que multiplicado pola súa cuarta parte sexa igual ao dobre do número menos 3 unidades.

7 Os lados dun rectángulo miden 9 cm e 7 cm. De ampliárense os lados nunha mesma cantidade, a nova área é de 143 cm^2 . Canto se ampliou cada un?

8 Tareixa ten 12 anos, o seu irmán Diego ten 7 anos e o seu pai 44. Cantos anos deben pasar para que a suma das idades de Tareixa e de Diego sexa igual á do pai?

6. ECUACIONES DE 1º E 2º GRAO

Paso a paso

Axusta a configuración: na barra de menú elixe **Opcións/Axustes de Modo.../Simplificación/Restablecer**

248 Resolve a seguinte ecuación:

$$4 + \frac{x-2}{3} - \frac{x-1}{2} = x - \frac{1}{4}$$

Solución:

a) Na **Entrada de Expresión** escribe:

$$4 + (x-2)/3 - (x-1)/2 = x - 1/4$$

b) Preme **Introducir Expresión**

c) Elixo **Resolver ou despxear** e fai *clik* no botón **Resolver**

$$x = 7/2$$

249 Resolve a seguinte ecuación:

$$3x^2 + x - 4 = 0$$

Solución:

a) Na **Entrada de Expresión** escribe:

$$3x^2 + x - 4 = 0$$

b) Resolve a ecuación como antes:

$$x = -4/3 \vee x = 1$$

250 Efectúa a descomposición factorial do polinomio $x^2 + x - 6$

Solución:

a) Na **Entrada de Expresión** escribe:

$$x^2 + x - 6$$

b) Na barra de menú elixe:

Simplificar/Factorizar.../Factorizar

$$(x-2)(x+3)$$

251 Representa graficamente a seguinte parábola e calcula as solucións da ecuación correspondente observando a gráfica.

$$y = x^2 - 2x - 3$$

Solución:

a) Na **Entrada de Expresión** escribe:

$$x^2 - 2x - 3$$

b) Preme **Introducir Expresión**

c) Fai *clik* en **Ventá 2D**. Ábrese a devandita ventá.

d) Selecciona na barra de menú:

Ventá/Mosaico Vertical

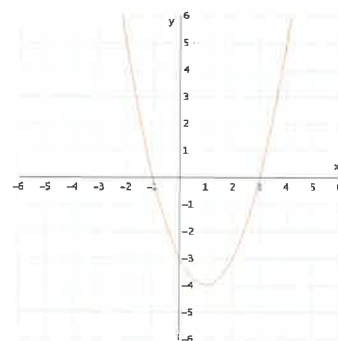
e) Escolle na barra de menú:

Opcións/Pantalla.../Reixa

• **Mostrar/Liñas** cor azul clara

• En **Intervalos** escribe en **Horizontal: 12** e en **Vertical: 12**

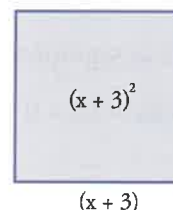
f) Na **Ventá 2D** fai *clik* en **Representar Expresión**

As solucións son $x_1 = -1$ e $x_2 = 3$

Enuncia o seguinte problema e resólveo coa axuda de DERIVE:

252 O lado dun cadrado mide 3 m máis que o lado doutro cadrado. Se a suma das dúas áreas é 89 m^2 , calcula as dimensións dos cadrados.

$(x+3)$

Solución:

Formulación: $x^2 + (x+3)^2 = 89$

a) Na **Entrada de Expresión** escribe:

$$x^2 + (x+3)^2 = 89$$

b) Resolve a ecuación:

$$x = 5 \vee x = -8$$

A solución $x = -8$ non serve.

Os lados de cada cadrado miden 5 e 8 m

253 **Internet.** Abre a web: www.xerais.es e elixe **Matemáticas, curso e tema.**

Así funciona

Resolver ecuaciones

- Introdúcese na barra de **Entrada de Expresións** a ecuación.
- Prémese **Introducir Expresión** e a ecuación pasa á **Ventá Álgebra**
- Na barra de ferramentas elíxese **Resolver ou despexar**
- Na ventá **Resolver expresión** faise *clic* no botón **Resolver**

Representar gráficas

- Faise *clic* en **Ventá 2D**. Ábrese a devandita ventá.
- Selecciónase na barra de menús: **Ventá/Mosaico Vertical**
- Escóllese na barra de menús: **Opcións/Pantalla.../Reixa**
  - **Mostrar/Liñas** cor azul clara
  - En **Intervalos** escríbese en **Horizontal: 12** e en **Vertical: 12**
- Na **Ventá 2D** faise *clic* en **Representar Expresión**

Practica

Resolve as seguintes ecuacións:

254 $6 + 3x = 4 + 7x - 2x$

255 $4 - 3(2x + 5) = 5 - (x - 3)$

256 $\frac{7-x}{2} = \frac{9}{2} + \frac{7x-5}{10}$

257 $\frac{x-1}{2} - \frac{x-2}{3} + \frac{10-3x}{5} = 0$

258 $4x^2 - 3x = 0$

259 $4x^2 - 81 = 0$

260 $x^2 - 5x + 6 = 0$

261 $x^2 - 4x + 4 = 0$

262 $8x^2 - 2x - 3 = 0$

263 Representa graficamente as seguintes parábolas e calcula as solucións das ecuacións correspondentes observando as gráficas.

a) $y = x^2 - 4$ b) $y = x^2 + 4x + 4$

c) $y = -x^2 + x + 2$ d) $y = \frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{2}x - 2$

264 Efectúa a descomposición factorial dos seguintes trinomios de segundo grao:

a) $x^2 - 9$

c) $x^2 - x - 20$

b) $x^2 - x - 12$

d) $x^2 + 8x + 15$

265 Busca unha ecuación de segundo grao que teña as raíces:

a) $x_1 = 5, x_2 = -3$

b) $x_1 = 1, x_2 = 2$

c) $x_1 = 7, x_2 = -9$

d) $x_1 = -6, x_2 = 8$

Enuncia os seguintes problemas e resólveos coa axuda de DERIVE:

266 Calcula un número tal que, de quitarlle a súa quinta parte, o resultado sexa 60

267 Atopa os lados dun triángulo rectángulo sabendo que son números enteiros consecutivos.

268 Busca o lado dun cadrado tal que, ao aumentalo en 5 unidades, a área aumente en 395 unidades cadradas.

269 Quérese mesturar 50 kg de azucre branco de 1,24 €/kg con azucre moreno de 1,48 €/kg. Cantos kilos de azucre moreno se necesitan para que a mestura saia a 1,32 €/kg?

270 As diagonais dun rombo miden 18 cm e 12 cm. Que lonxitude se debe engadir ás diagonais para que a área do rombo se duplique?

6. ECUACIONES DE 1º E 2º GRAO

Paso a paso

248 Resolve a seguinte ecuación:

$$4 + \frac{x-2}{3} - \frac{x-1}{2} = x - \frac{1}{4}$$

Solución:

- a) En **Operacións**, elixe **resolver ecuación** e escribe os dous membros da ecuación.
- b) Preme **Calcular**

6. Ecuacións de 1º e 2º grao
Xiana Outeiro Vilar
Brais Méndez Eiras
Paso a paso

Exercicio 248

$$\text{resolver}\left(4 + \frac{x-2}{3} - \frac{x-1}{2} = x - \frac{1}{4}\right) \rightarrow \left\{\left\{x = \frac{7}{2}\right\}\right\}$$

249 Resolve a seguinte ecuación:

$$3x^2 + x - 4 = 0$$

Solución:

Exercicio 249

$$\text{resolver}(3x^2 + x - 4 = 0) \rightarrow \left\{\{x=1\}, \left\{x = -\frac{4}{3}\right\}\right\}$$

250 Efectúa a descomposición factorial do polinomio $x^2 + x - 6$

Solución:

a) Introduce:

$$\text{factorizar}(x^2 + x - 6)$$

b) Preme **Calcular**

Exercicio 250

$$\text{factorizar}(x^2 + x - 6) \rightarrow (x-2) \cdot (x+3)$$

251 Representa graficamente a seguinte parábola e calcula as solucións da ecuación correspondente observando a gráfica.

$$y = x^2 - 2x - 3$$

Solución:

a) En **Operacións**, elixe **representar** e escribe:

$$\text{representar}(x^2 - 2x - 3, \{\text{curva} = \{\text{cor} = \text{vermello}, \text{anchura\_liña} = 2\}\})$$

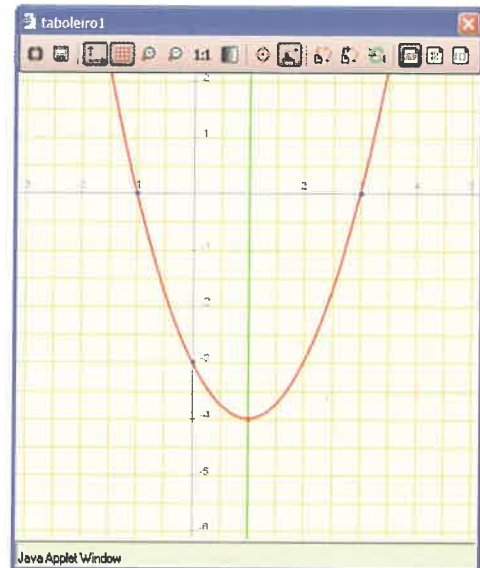
b) Preme **Calcular**

Exercicio 251

$$\text{representar}(x^2 - 2x - 3, \{\text{curva} = \{\text{cor} = \text{vermello}, \text{anchura\_liña} = 2\}\}) \rightarrow \text{taboleiro1}$$

As solucións son $x_1 = -1$, $x_2 = 3$

Ábrese a ventá **taboleiro1** coa curva debuxada.

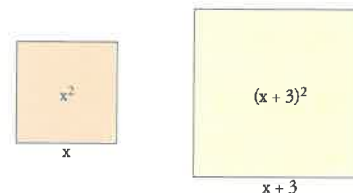

Elixo na barra de ferramentas **Valor**. Achega o punteiro do rato aos puntos de corte da curva co eixe X e observa os valores.

Pecha a ventá **taboleiro1**

Enuncia o seguinte problema e resólveo coa axuda de Wiris:

252 O lado dun cadrado mide 3 m máis que o lado doutro cadrado. Se a suma das dúas áreas é 89 m^2 , calcula as dimensións dos cadrados.

Solución:

$$\text{Formulación: } x^2 + (x+3)^2 = 89$$

Problema 252

$$\text{resolver}(x^2 + (x+3)^2 = 89) \rightarrow \left\{\{x=-8\}, \{x=5\}\right\}$$

A solución $x = -8$ non serve.

Os lados de cada cadrado miden 5 e 8 m

253 **Internet.** Abre a web: www.xerais.es e elixe **Matemáticas, curso e tema.**

Así funciona

Resolver ecuación

Para escribir unha ecuación, elíxese en **Operacións** a opción **resolver ecuación**

Factorizar un polinomio: utilízase a función: **factorizar(polinomio)**

Representar unha función

En **Operacións**, elíxese a opción **representar**

Para poñerlle cor e ancho de liña, escríbese a continuación da expresión da función:

, {**curva** = {**cor** = **vermello**, **anchura_liña** = 2}}

Para ver as opcións de cor e ancho de liña, consultar en **Wiris** a **Guía rápida**, sección **Gráficos 2D**

Ventá tableiro1

Nome, amosa o nome do obxecto ao que se apunte co punteiro do rato.

Valor, amosa o valor do obxecto ao que se apunte co punteiro do rato.

Definición, amosa a definición do obxecto ao que se apunte co punteiro do rato.

Practica

Resolve as seguintes ecuacións:

254 $6 + 3x = 4 + 7x - 2x$

255 $4 - 3(2x + 5) = 5 - (x - 3)$

256 $\frac{7-x}{2} = \frac{9}{2} + \frac{7x-5}{10}$

257 $\frac{x-1}{2} - \frac{x-2}{3} + \frac{10-3x}{5} = 0$

258 $4x^2 - 3x = 0$

259 $4x^2 - 81 = 0$

260 $x^2 - 5x + 6 = 0$

261 $x^2 - 4x + 4 = 0$

262 $8x^2 - 2x - 3 = 0$

263 Representa graficamente as seguintes parábolas e calcula as solucións das ecuacións correspondentes observando as gráficas.

a) $y = x^2 - 4$ b) $y = x^2 + 4x + 4$

c) $y = -x^2 + x + 2$ d) $y = \frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{2}x - 2$

264 Fai a descomposición factorial dos seguintes trinomios de segundo grao:

a) $x^2 - 9$

b) $x^2 - x - 12$

c) $x^2 - x - 20$

d) $x^2 + 8x + 15$

265 Atopa unha ecuación de segundo grao que teña as raíces:

a) $x_1 = 5, x_2 = -3$

b) $x_1 = 1, x_2 = 2$

c) $x_1 = 7, x_2 = -9$

d) $x_1 = -6, x_2 = 8$

Enuncia os seguintes problemas e resólveos coa axuda de Wiris:

266 Calcula un número tal que, se lle quitamos a súa quinta parte, o resultado sexa 60

267 Calcula os lados dun triángulo rectángulo sabendo que son números enteiros consecutivos.

268 Calcula o lado dun cadrado tal que, ao aumentalo en 5 unidades, a área aumente en 395 unidades cadradas.

269 Quérese mesturar 50 kg de azucre branco de 1,24 €/kg con azucre moreno de 1,48 €/kg. Cantos quilos de azucre moreno se necesitan para que a mestura saia a 1,32 €/kg?

270 As diagonais dun rombo miden 18 cm e 12 cm. Que lonxitude se debe engadir ás diagonais para que a área do rombo se duplique?